

שו"ת אגרות משה אבן העזר ח"ב סימן ד ד"ה אבל מה

גיור ילד בן י"ג ויום אחד שאביו היהודי רוצה לגיירו ואמו הנכריה אינה מעוניינת להתגייר בעצמה אך אינה מתנגדת לגיור הבן.

אבל מה שעומד לנגדי הא דיבמות דף מ"ה בעבדיה דר"ח בר אמי טבלה להיא עכו"ם לשם אנתתא א"ר יוסף יכילנא לאכשורי בה ובברתה בה מי לא טבלה לנדוזה בברתה עכו"ם ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר, הרי מפורש שאחרי שנתגיירה אסורה להעבד שטבלה כדי להנשא לו ונמצא שאף שקבלה כל המצות לא קבלה איסור זה מלינשא לעבד ומ"מ היא גיורת והוא ממש דמי להא דעובדא דידן. ואף אם נימא דאיירי התם שלא ידעה איסור עבד וכיון שקבלה סתם שהוא כל המצות שישראל מחוייבין הא מועיל אף בלא ידעה המצות כדלעיל מהא דשבת דף ס"ח, עכ"פ הא אין להועיל בהא דעבדיה דרחב"א דנתגיירה רק כדי לינשא לעבד זה כמפורש ברש"י שם שהיה גרותה שלא לשם שמים אלא לשם אישות להנשא להעבד, שאם היתה יודעת שתהא אסורה לו לא היתה מתגיירת כלל ה"ה קבלה בטעות שאין להחשיב זה לקבלה, וגם כיון שידוע שנתגיירה לשום אישות לינשא להעבד הרי הוא כידוע שבסתם קבלת מצות שלה אין איסור זה דעבד בכלל. אבל בחדושי ליבמות בארתי בזה דבר חדש שאיכא גרות גם בלא קבלה בפה לפני ב"ד אלא במה שהתחיל לנהוג בדרכי ישראל ויודעין מזה שהוא קבלה ובארתי שזהו שיטת הרמב"ם בפ"ג מא"ב ה"ח בגיורת שראינה נוהגת בדרכי ישראל תמיד שהוי כראיית ב"ד על קבלת המצות ועל הטבילה והארכת שם טובא להוכיח דבר זה ואין העת אצלי עתה להאריך בזה. ובאופן זה היה עובדא דאטבלה לשם אנתתא דמה שראינו שנוהגת בדרכי ישראל ראינו תחלה קודם שראינו שדרה עם העבד כאשתו, ולכן נעשית גיורת גמורה מצד החזקה ושוב אינה נאמנת לומר נגד החזקה שלא קבלה איסור עבד, ואף אם תהא נאמנת יהיה זה כדברים שבלב שאינם כלום כיון שראייתנו היה ראיית גרות גמורה. ולכן לא שייך זה לעובדא דידן שצריכה לגייר עתה בטבילה וקבלת מצות שאף אם תקבל סתמא הרי הוא כידוע שאינה מקבלת איסור זה מלהנשא לכהן שאין גרותה כלום.